Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK TRIBUNÁLU (čtvrtého senátu)

16. září 2013 *

„Hospodářská soutěž — Kartelové dohody — Belgický, německý, francouzský, italský, nizozemský a rakouský trh zařízení a pevných součástí koupelen — Rozhodnutí, kterým se konstatuje porušení článku 101 SFEU a článku 53 Dohody o EHP — Koordinace cenového navyšování a výměna citlivých obchodních informací — Jediné protiprávní jednání“

Ve věci T-378/10,

Masco Corp., se sídlem v Taylor, Michigan (Spojené státy),

Hansgrohe AG, se sídlem v Schiltachu (Německo),

Hansgrohe Deutschland Vertriebs GmbH, se sídlem v Schiltachu,

Hansgrohe Handelsgesellschaft mbH, se sídlem ve Wiener Neudorf (Rakousko),

Hansgrohe SA/NV, se sídlem v Bruselu (Belgie),

Hansgrohe BV, se sídlem v Westknollendamu (Nizozemsko),

Hansgrohe SARL, se sídlem v Antony (Francie),

Hansgrohe SRL, se sídlem ve Villanova d’Asti (Itálie),

Hüppe GmbH, se sídlem v Bad Zwischenahn (Německo),

Hüppe Ges.mbH, se sídlem v Laxenburgu (Rakousko),

Hüppe Belgium SA, se sídlem v Woluwé Saint-Étienne (Belgie),

Hüppe BV, se sídlem v Alblasserdamu (Nizozemsko),

zastoupené D. Schroederem, S. Heinzem, advokáty, a J. Temple Langem, solicitor,

žalobkyně,

proti

Evropské komisi, zastoupené F. Castillem de la Torre a F. Ronkes Agerbeekem, jako zmocněnci, ve spolupráci s B. Kennellym, barrister,

žalované,

* Jednací jazyk: angličtina.

jejímž předmětem je návrh na částečné zrušení článku 1 rozhodnutí Komise C (2010) 4185 final ze dne 23. června 2010 v řízení podle článku 101 SFEU a článku 53 Dohody o EHP (věc COMP/39.092 – zařízení a pevné součásti koupelen) v rozsahu, v němž se Komise domnívala, že se žalobkyně podílely na jediném a komplexním protiprávním jednání v odvětví zařízení a pevných součástí koupelen,

TRIBUNÁL (čtvrtý senát),

ve složení I. Pelikánová, předsedkyně, K. Jürimäe (zpravodajka) a M. van der Woude, soudci,

vedoucí soudní kanceláře: N. Rosner, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 28. února 2012,

vydává tento

Rozsudek

Skutečnosti předcházející sporu

1 Rozhodnutím Komise C (2010) 4185 final ze dne 23. června 2010 v řízení podle článku 101 SFEU a článku 53 Dohody o EHP (věc COMP/39.092 – zařízení a pevné součásti koupelen) (dále jen „napadené rozhodnutí“) Evropská komise konstatovala porušení čl. 101 odst. 1 SFEU a článku 53 Dohody o Evropském hospodářském prostoru (EHP) v odvětví zařízení a pevných součástí koupelen. Toto protiprávní jednání, na němž se údajně podílelo 17 podniků, probíhalo během různých období mezi 16. říjnem 1992 a 9. listopadem 2004 v podobě souboru protisoutěžních dohod a jednání ve vzájemné shodě na územích Belgie, Německa, Francie, Itálie, Nizozemska a Rakouska (body 2 a 3 odůvodnění napadeného rozhodnutí a článek 1 uvedeného rozhodnutí).

2 Komise v napadeném rozhodnutí přesně uvedla, že konstatované protiprávní jednání spočívalo zaprvé v koordinaci ročních cenových navýšení a jiných poplatků uvedenými výrobci zařízení a pevných součástí koupelen v rámci pravidelných schůzek v různých vnitrostátních profesních sdruženích, zadruhé v určování nebo koordinaci cen při zvláštních událostech, jako je zvýšení cen surovin, zavedení eura, jakož i zavedení mýtného, a zatřetí ve vyzrazení a výměně citlivých obchodních informací. Komise navíc konstatovala, že stanovování cen v odvětví zařízení a pevných součástí koupelen probíhalo v ročních cyklech. V tomto rámci výrobci stanovovali své ceníky s platností jednoho roku, které sloužily jako základ pro obchodování s velkoobchodníky (body 152 až 163 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

3 Výrobky dotčenými napadeným rozhodnutím jsou zařízení a pevné součástí koupelen patřící do jedné z těchto tří podskupin výrobků: kohouty a ostatní armatury, sprchové kouty a sanitární keramika (dále jen „tři podskupiny výrobků“) (body 5 a 6 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

4 Masco Corp., která je americkým podnikem, a její evropské dceřiné společnosti, zahrnující jednak Hansgrohe AG, která vyrábí kohouty a ostatní armatury, a jednak Hüppe GmbH, která vyrábí sprchové kouty, jsou dále společně uváděny jako „žalobkyně“. Jejich činnosti se týkají pouze dvou ze tří podskupin výrobků, a sice kohoutů a ostatních armatur a sprchových koutů a příslušenství (bod 14 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

5 Dne 15. července 2004 žalobkyně informovaly Komisi o existenci kartelové dohody v odvětví zařízení a pevných součástí koupelen a požádaly o osvobození od pokut na základě oznámení Komise o ochraně před pokutami a snížení pokut v případech kartelů (Úř. věst. 2002, C 45, s. 3, dále jen „oznámení o spolupráci z roku 2002“), nebo v případě zamítnutí o snížení jejich výše. Dne 2. března

2005 přijala Komise podmíněné rozhodnutí o ochraně před pokutami ve prospěch žalobkyň v souladu s odst. 8 písm. a) a odstavcem 15 oznámení o spolupráci z roku 2002 (body 126 až 128 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

6 Dne 23. června 2010 přijala Komise napadené rozhodnutí.

7 V napadeném rozhodnutí měla Komise za to, že jednání popsaná v bodě 2 výše byla součástí celkového plánu s cílem omezit hospodářskou soutěž mezi adresáty uvedeného rozhodnutí a měla znaky jediného a pokračujícího protiprávního jednání, které se vztahovalo na tři podskupiny produktů uvedené v bodě 3 výše, a které zahrnovalo území Belgie, Německa, Francie, Itálie, Nizozemska a Rakouska (body 778 a 793 odůvodnění napadeného rozhodnutí) (dále jen „konstatované protiprávní jednání“). V tomto ohledu zdůraznila zejména skutečnost, že uvedená jednání proběhla podle opakovaného modelu, který byl stejný ve všech šesti členských státech, kde Komise prováděla šetření (body 778 a 793 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Rovněž poukázala na existenci vnitrostátních profesních sdružení týkajících se všech tří podskupin výrobků, které nazvala „koordinační subjekty“, na existenci vnitrostátních profesních organizací sestávajících z členů, jejichž činnost se týkala minimálně dvou z těchto tří podskupin výrobků, které nazvala „vícevýrobková sdružení“, jakož i na existenci specializovaných sdružení sestávajících z členů, jejichž činnost se týkala jedné z těchto tří podskupin výrobků (body 796 a 798 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Nakonec konstatovala přítomnost ústřední skupiny podniků, které působily v rámci kartelové dohody v různých členských státech a v rámci koordinačních subjektů a vícevýrobkových sdružení (body 796 a 797 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

8 V článku 1 napadeného rozhodnutí uložila Komise sankci 17 podnikům z důvodu porušení článku 101 SFEU a článku 53 Dohody o EHP v období, v případě žalobkyň, od 16. října 1992 do 9. listopadu 2004.

9 V článku 2 odst. 1 napadeného rozhodnutí Komise uvedla, že žalobkyním neukládá žádnou pokutu.

Řízení a návrhová žádání účastníků řízení

10 Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 7. září 2010 podaly žalobkyně projednávanou žalobu.

11 Na základě zprávy soudce zpravodaje Tribunál (čtvrtý senát) rozhodl o zahájení ústní části řízení.

12 Řeči účastníků řízení a jejich odpovědi na ústní otázky položené Tribunálem byly vyslechnuty při jednání dne 28. února 2012.

13 Žalobkyně navrhují, aby Tribunál:

— částečně zrušil článek 1 napadeného rozhodnutí v rozsahu, v němž v něm Komise došla k závěru, že se podílely na jediném protiprávním jednání v odvětví zařízení a pevných součástí koupelen,

— uložil Komisi náhradu nákladů řízení.

14 Komise navrhuje, aby Tribunál:

— zamítl projednávanou žalobu,

— uložil žalobkyním náhradu nákladů řízení.

Právní otázky

15 Na podporu své žaloby uvádějí žalobkyně jediný žalobní důvod vycházející z toho, že Komise nesprávně dospěla k závěru, že se podílely na jediném protiprávním jednání v odvětví zařízení a pevných součástí koupelen.

16 Komise popírá argumentaci uváděnou žalobkyněmi.

17 Je třeba uvést, že žalobkyně na podporu svého jediného důvodu uvádějí v podstatě dvě hlavní vytýkané skutečnosti, podle nichž se zaprvé Komise dopustila pochybení, pokud jde o podmínky, které umožňují dospět k závěru o existenci jediného protiprávního jednání a o účasti podniků na takovém protiprávním jednání. Zadruhé skutkové okolnosti, které je třeba vzít v úvahu, neumožňují dospět k závěru, že v dotčeném případě došlo k jedinému protiprávnímu jednání, na kterém by se podílely žalobkyně. Za těchto okolností se Tribunál domnívá, že je vhodné přezkoumat tyto dvě vytýkané skutečnosti odděleně.

K první vytýkané skutečnosti, vycházející z pochybení při určení podmínek existence jediného protiprávního jednání a účasti podniků na takovém protiprávním jednání

18 Žalobkyně tvrdí, že se Komise dopustila nesprávného právního posouzení. Podmínky, které uvedla v napadeném rozhodnutí pro konstatování existence jediného protiprávního jednání a účasti podniků na takovém protiprávním jednání, se totiž lišily od těch, které vyplývají z její rozhodovací praxe, a které byly zdůrazněny judikaturou. Komise proto údajně také porušila zásady transparentnosti, právní jistoty a rovného zacházení.

19 Komise s touto argumentací nesouhlasí.

20 Je třeba připomenout, že článek 101 odst. 1 SFEU zakazuje dohody a jednání ve vzájemné shodě mezi podniky, které by mohly ovlivnit obchod mezi členskými státy a které mají protisoutěžní účel nebo důsledek.

21 Porušení čl. 101 odst. 1 SFEU může vyplývat nejen z izolovaných dohod nebo jednání ve vzájemné shodě, které mají být potrestány jako samostatná protiprávní jednání, ale i z řady aktů nebo z trvajícího jednání, jejichž prvky lze oprávněně považovat za znaky zakládající jediné protiprávní jednání (v tomto smyslu viz rozsudek Soudního dvora ze 7. ledna 2004, Aalborg Portland a další v. Komise, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P a C-219/00 P, Recueil, s. I-123, bod 258 a citovaná judikatura).

22 Zaprvé, pokud jde o konstatování existence jediného protiprávního jednání, Komisi přísluší prokázat, že předmětné dohody nebo jednání ve vzájemné shodě, i když se týkají různých výrobků, služeb nebo území, jsou součástí celkového plánu, který dotyčné podniky vědomě provádějí, aby naplnily jediný protisoutěžní cíl (v tomto smyslu viz rozsudek Aalborg Portland a další v. Komise, bod 21 výše, body 258 a 260, a rozsudek Tribunálu ze dne 8. července 2008, Lafarge v. Komise, T 54/03, nezveřejněný ve Sbírce rozhodnutí, bod 482).

23 Vazby vzájemného doplňování mezi dohodami a jednáními ve vzájemné shodě představují objektivní náznak celkového plánu. Takové vazby jsou dány, je-li účelem uvedených dohod nebo jednání reagovat na důsledek či důsledky běžné hospodářské soutěže, a přispívat jejich společným působením k uskutečnění jediného protisoutěžního cíle. Komise v tomto ohledu musí přezkoumat všechny skutkové okolnosti, které by mohly uvedený celkový plán prokázat či zpochybnit (v tomto smyslu viz rozsudky Tribunálu Lafarge v. Komise, bod 22 výše, bod 482, a ze dne 28. dubna 2010, Amann & Söhne a Cousin Filterie v. Komise, T-446/05, Sb. rozh. s. II-1255, bod 92 a citovaná judikatura).

24 Pokud jde zadruhé o konstatování účasti podniku na jediném protiprávním jednání, je třeba připomenout, že Komise musí prokázat, že uvedený podnik svým jednáním zamýšlel přispět k jedinému cíli sledovanému všemi zúčastněnými podniky a že věděl o plánovaném nebo uplatňovaném protiprávním jednání jiných podniků sledujících tentýž cíl nebo ho mohl rozumně předvídat a byl připraven přijmout z toho plynoucí riziko (v tomto smyslu viz rozsudek Aalborg Portland a další v. Komise, bod 21 výše, bod 83).

25 Lze-li mít za to, že se podnik přímo účastnil všech protisoutěžních úkonů tvořících jediné protiprávní jednání, má Komise právo mu přičíst odpovědnost za všechny tyto úkony, a tedy za uvedené protiprávní jednání jako celek. Podnik se rovněž mohl přímo účastnit jen některých protisoutěžních úkonů tvořících jediné protiprávní jednání, ale vědět o všech ostatních protisoutěžních úkonech plánovaných nebo uskutečňovaných ostatními účastníky kartelové dohody, kteří sledovali tytéž cíle nebo ho mohl rozumně předvídat a být připraven přijmout z toho plynoucí riziko. V takovém případě má Komise rovněž právo přičíst tomuto podniku odpovědnost za veškeré protisoutěžní úkony tvořící takové protiprávní jednání, a v důsledku toho za protiprávní jednání jako celek.

26 Naproti tomu, pokud se podnik přímo účastnil jednoho či více protisoutěžních úkonů tvořících jediné protiprávní jednání, ale nebylo prokázáno, že svým jednáním zamýšlel přispět ke všem společným cílům sledovaným ostatními účastníky kartelové dohody a že věděl o všech ostatních protisoutěžních úkonech plánovaných nebo uskutečňovaných ostatními účastníky kartelové dohody, kteří sledovali tytéž cíle nebo že ho mohl rozumně předvídat a byl připraven přijmout z toho plynoucí riziko, může mu Komise přičíst odpovědnost jen za úkony, na kterých se podílel přímo, a za úkony plánované nebo uskutečňované ostatními účastníky se stejným cílem, jaký sledoval on, je-li prokázáno, že o těchto úkonech věděl nebo je mohl rozumně předvídat a byl připraven přijmout z toho plynoucí riziko.

27 Pokud jde o podmínky existence jediného protiprávního jednání, je třeba v projednávaném případě na jedné straně konstatovat, že se Komise v bodě 786 odůvodnění napadeného rozhodnutí na základě ustálené judikatury domnívala, že „pojem jediného protiprávního jednání se vztahuje právě na situaci, ve které se několik podniků účastnilo protiprávního jednání, jež sestává z pokračujícího chování sledujícího jediný hospodářský cíl narušení hospodářské soutěže“, a že „vztah vzájemné součinnosti a doplňování mezi různými úkony představuje objektivní náznak celkového plánu tohoto typu“.

28 Pokud jde na druhé straně o konstatování účasti na jediném protiprávním jednání, Komise se v bodě 789 odůvodnění napadeného rozhodnutí s odkazem na judikaturu domnívala, že:

„Pouhá skutečnost, že každý účastník kartelové dohody může hrát roli přizpůsobenou jeho zvláštnímu případu, nevylučuje, aby byl zodpovědný za protiprávní jednání v jeho celku, především za skutky spáchané ostatními účastníky, které však mají tentýž protiprávní cíl a tentýž protisoutěžní následek. Podnik, který se podílí na společném protiprávním jednání úkony, které podporují uskutečnění společného cíle, je rovněž odpovědný za celé období jeho účasti na společném jednání za činy ostatních účastníků v rámci téhož protiprávního jednání. Je tomu tak v případě, kdy se prokáže, že dotyčný podnik věděl o protiprávním chování ostatních účastníků, anebo že je mohl rozumně předvídat a byl připraven přijmout z toho plynoucí riziko.“

29 Ve světle úvah Komise uvedených v bodech 27 a 28 výše je třeba uvést, že se nedopustila ani nesprávného právního posouzení, ani neporušila zásady transparentnosti, právní jistoty a rovného zacházení. Podmínky, které uvedla v bodech 786 a 789 odůvodnění napadeného rozhodnutí jako ty, které musí být splněny pro konstatování existence jediného protiprávního jednání a účasti podniků na takovém protiprávním jednání, jsou totiž v souladu s těmi, které potvrdila judikatura uvedená v bodech 21 až 26 výše.

30 Další argumenty uvedené žalobkyněmi v tomto ohledu nemohou vyvrátit konstatování uvedené v bodě 29 výše.

31 Zaprvé argument žalobkyň, podle kterého Komise chybně tvrdí, že označení za jediné protiprávní jednání závisí na odpovědi na otázku, zda měly podniky „společný záměr“, musí být zamítnuto jako neopodstatněné. Nejprve z bodu 786 odůvodnění napadeného rozhodnutí, citovaného v bodě 27 výše, vyplývá, že Komise výslovně odkázala na podmínku existence „celkového plánu“, který je synonymem existence „společného záměru“, za účelem určení, zda protisoutěžní praktiky byly součástí jediného protiprávního jednání. Dále, ačkoli je pravda, že Komise v žalobní odpovědi poukázala na potřebu „společného záměru“ dotčených podniků k možnosti prokázání jediného protiprávního jednání, vyplývá jednoznačně z dupliky, jakož i z jejího vyjádření na jednání, že se domnívá, že jediné protiprávní jednání je dáno pouze tehdy, jestliže účastníci sledují celkový plán vyplývající ze „společného záměru“. Proto ani posouzení týkající se existence celkového plánu formulovaná Komisí v napadeném rozhodnutí, ba ani výklad uvedených posouzení, který podává ve svých písemnostech, nejsou chybné.

32 Zadruhé, pokud jde o argument žalobkyň, podle kterého pro existenci jediného protiprávního jednání musí být splněny čtyři podmínky, a sice zaprvé existence celkového plánu, zadruhé vztah doplnění mezi dotyčnými dohodami a protiprávními postupy, zatřetí totožnost podniků účastnících se dotčených jednání a začtvrté vědomost dotčených podniků, že se podílejí na dosažení společného cíle, musí být zamítnut jako částečně neopodstatněný. Jak totiž vyplývá z judikatury uvedené v bodě 22 výše a jak žalobkyně připustily v odpovědi na otázky Tribunálu na jednání, je pravda, že konstatování existence jediného protiprávního jednání vyžaduje, aby byla splněna první, druhá a čtvrtá podmínka uvedená žalobkyněmi. Naproti tomu totožnost podniků zúčastněných na dotčených protiprávních jednáních představuje pouze jednu z dalších indicií, které Komise musí zohlednit v rámci určení existence celkového plánu nebo oddělených protiprávních jednání (v tomto smyslu viz rozsudek Amann & Söhne a Cousin Filterie v. Komise, bod 23 výše, bod 99).

33 Ve světle předcházejících úvah je třeba první vytýkanou skutečnost žalobkyň zamítnout jako neopodstatněnou.

K druhé vytýkané skutečnosti, vycházející z pochybení při posouzení skutkových okolností, které vedly k označení za jediné protiprávní jednání a ke konstatování účasti žalobkyň na uvedeném protiprávním jednání

34 Žalobkyně v podstatě tvrdí, že okolnosti projednávané věci, posuzované jako celek, neumožňovaly Komisi konstatovat existenci jediného protiprávního jednání a jejich účasti na uvedeném protiprávním jednání. Domnívají se, že Komise v projednávané věci nezohlednila řadu objektivních indicií, které byly identifikovány v její vlastní rozhodovací praxi a judikaturou, které by ji musely přivést ke konstatování, že protiprávní praktiky nebyly součástí jediného protiprávního jednání. Tyto indicie údajně vyplývají především z toho, že tři podskupiny výrobků patří na trhy s odlišnými produkty, které nejsou ani propojené, ani podobné, že žádný z účastníků neprovádí činnost spadající do každé ze tří podskupin výrobků, že velká většina uvedených účastníků se zúčastnila protiprávních jednání týkajících se pouze jedné ze tří podskupin výrobků, že období pokrytá uvedenými praktikami jsou odlišná a že neexistoval žádný centralizační subjekt nebo komplexní síť spojující dotčená profesní sdružení.

35 Komise tyto argumenty popírá.

36 Jak vyplývá z judikatury citované v bodě 23 výše, je třeba otázku, zda byly splněny podmínky existence jediného protiprávního jednání, prozkoumat ve světle všech skutkových okolností každého případu. Proto je třeba nejprve rozebrat analýzu provedenou Komisí v napadeném rozhodnutí, která ji vedla ke konstatování existence jediného protiprávního jednání, kterého se zúčastnily žalobkyně (viz body 37 až 51 níže), před zkoumáním, zda žalobkyně prokázaly, že se Komise v tomto ohledu dopustila nesprávného posouzení (viz body 52 až 124 níže).

37 Nejprve je třeba uvést, že analýza, která vedla Komisi ke konstatování existence jediného protiprávního jednání v odvětví zařízení a pevných součástí koupelen a účasti žalobkyň na tomto protiprávním jednání, je v napadeném rozhodnutí rozdělena na dvě části.

38 Zaprvé Komise v bodech 792 a 793 napadeného rozhodnutí uvádí, že protiprávní praktiky dotčených podniků prokazují existenci jediného protiprávního jednání.

39 Pokud jde o rozsah jediného protiprávního jednání zjištěného v projednávaném případě, Komise v bodech 793 až 795 napadeného rozhodnutí uvádí čtyři následující konstatování. Zaprvé se uvedené protiprávní jednání týkalo tří podskupin výrobků na území nejméně šesti členských států, totiž Belgie, Německa, Francie, Itálie, Nizozemska a Rakouska. Zadruhé toto protiprávní jednání trvalo nejméně od 16. října 1992 do 9. listopadu 2004. Zatřetí konstatované protiprávní jednání sestávalo z řady protisoutěžních jednání, „která vykazovala určitý postup, jehož společným cílem bylo omezit hospodářskou soutěž, pokud jde o ceny, v odvětví zařízení a pevných součástí koupelen“. Začtvrté ústřední skupina osmi podniků sestávající ze žalobkyň a společností Grohe Beteiligungs GmbH (dále jen „Grohe“), American Standard Inc. (dále jen „Ideal Standard“), Hansa Metallwerke AG (dále jen „Hansa“), Sanitec Europe Oy (dále jen „Sanitec“), Duscholux GmbH & Co, Duravit AG a Villeroy & Boch AG se účastnila přímo, rozhodujícím způsobem a nepřetržitě konstatovaného protiprávního jednání.

40 Pokud jde o specifické skutečnosti, které ji vedly k závěru o existenci jediného protiprávního jednání v projednávaném případě, Komise uvádí v bodě 796 odůvodnění napadeného rozhodnutí deset faktorů, které jsou uvedeny v bodech 41 až 51 níže.

41 Zaprvé, pokud jde o podniky odpovědné za jediné protiprávní jednání, ústřední skupina osmi podniků se údajně podílela na koluzních dohodách ve všech nebo několika dotčených šesti členských státech a byla součástí koordinačního subjektu zahrnujícího nejméně tři podskupiny výrobků. Žalobkyně, Grohe, Duscholux, Villeroy & Boch, Sanitec a Hansa se především účastnily schůzek těchto koordinačních subjektů: IndustrieForum Sanitär (dále jen „IFS“) v Německu, Arbeitskreis Sanitär Industrie (dále jen „ASI“) v Rakousku a Sanitair Fabrikanten Platform (dále jen „SFP“) v Nizozemsku (bod 796 odůvodnění, první odrážka a bod 797 odůvodnění napadeného rozhodnutí a poznámka pod čarou 1077 uvedeného rozhodnutí).

42 Zadruhé, pokud jde o koordinaci podniků mezi sebou, podle žalobkyň osm sdružení celkově zahrnovalo výrobce nejméně ze dvou ze tří podskupin výrobků. Existovaly tři koordinační subjekty. Dále existovala vícevýrobková sdružení v Itálii, totiž Euroitalia a Michelangelo, a v Belgii, jakými byly Amicale du sanitaire, jakož i skupina Home Comfort Team (dále jen „HCT“). HCT se snažila rozšířit své činnosti na tři podskupiny výrobků, přičemž uvedla, že se její činnosti v té době týkaly dvou z nich. Konečně bylo časté, že k diskusím týkajícím se více než jedné ze tří podskupin výrobků docházelo v rámci specializovaných sdružení, jako například během dvou schůzek německých sdružení sanitární keramiky Fachverband Sanitär-Keramische Industrie (dále jen „FSKI“) a Arbeitsgemeinschaft Sanitärarmaturenindustrie (dále jen „AGSI“), které se konaly v roce 2002 a 2003, na kterých účastníci také diskutovali o zvyšování cen kohoutů a ostatních armatur. Kromě toho dvoustranné kontakty mezi podniky údajně potvrzují existenci těchto úzkých vazeb mezi třemi podskupinami výrobků. Například řídící pracovník Hansgrohe připustil, že se vždy snažil získat informace o cenách od svých konkurentů, ale také informace o celém tomto průmyslu, aby se mohl rozhodovat „s větší jistotou“. Ve světle těchto schůzek a kontaktů se Komise domnívá, že dotyční výrobci považovali k zajištění efektivnosti zavedeného mechanismu nebo ke konstatování jeho neefektivnosti ve svém obchodním zájmu za nutné koordinovat svá cenová navyšování ve společném rámci (bod 796 odůvodnění, první odrážka a body 798 až 802 a 813 napadeného rozhodnutí a poznámka pod čarou 1104 uvedeného rozhodnutí).

43 Zatřetí podle žalobkyň struktura a způsoby distribuce těchto tří podskupin výrobků, fungování tohoto odvětví průmyslu a zvláště role, kterou velkoobchodníci distribučního systému hráli na třech úrovních, potvrzují existenci objektivních vazeb mezi nimi. Velkoobchodníci, kteří prodávali všechny tři podskupiny dotčených výrobků, totiž představují společné zákazníky pro výrobce tří dotčených podskupin výrobků. Tito výrobci proto měli velký zájem na koordinaci svého celkového chování a tarifních politik vůči velkoobchodníkům. Účastníci dotčených koluzních praktik si byli vědomi účasti na ročních cyklech koordinace cen, které se týkaly týchž zákazníků a obecně sledovaly opakující se schéma, aby mohli „účinněji reagovat při vyjednávání s velkoobchodníky“, která se konala každý rok. Koordinace se uskutečňovala na vnitrostátní úrovni, jelikož velkoobchodníci, s nimiž všichni výrobci museli jednat, byli většinou činní na vnitrostátní úrovni (bod 796 odůvodnění, třetí odrážka a body 803 až 805 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

44 Začtvrté Komise došla k závěru, že mechanismy řídící praktiky koordinace cenového navyšování byly obecně organizovány pro všechny tři podskupiny výrobků stejným způsobem a ve stejném čase ve všech členských státech. Jejich výrobci přijali ve všech členských státech společný postup sestávající v systematické výměně svých předpokladů procentního cenového navyšování pro následující cenové období se svými konkurenty obvykle před tím, než oznámili tyto ceny svým zákazníkům a před tím, než vstoupily v platnost. K těmto praktikám obecně docházelo v rámci pravidelných schůzek sdružení organizovaných během celé doby trvání kartelové dohody, při kterých se účastníci informovali o svém cenovém navyšování (body 806 až 809 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

45 Zapáté, pokud jde o protisoutěžní praktiky doplňující ty, které spočívaly v koordinaci cenového navyšování, tyto praktiky sestávaly buď z uzavření dohod v souvislosti s konkrétními událostmi, nebo z výměny citlivých obchodních informací ve stejném čase a podobným způsobem v rámci několika sdružení, která se nacházela v různých členských státech. Tyto praktiky podle žalobkyň potvrzují intenzitu a stabilitu kartelové dohody. Například v roce 2004 se účastníci údajně v Belgii, Německu, Francii, Itálii a Rakousku dohodli navýšit své ceny následkem zvýšení cen surovin. V roce 2002, aby zohlednili zavedení eura, se výrobci dohodli na kalendáři zavedení nových cenových sazebníků. Výměna citlivých informací spočívala v podstatě ve výměně nejnovějších údajů o prodeji, obecně formou procentuálního zvýšení či snížení ve vztahu k předešlému referenčnímu období a často formou předpokladů prodeje v následujících měsících. Tato jednání se týkala, stejně jako praktiky určování cen, stejných účastníků a byla organizována v rámci týchž sdružení (body 810 až 813 napadeného rozhodnutí).

46 Zašesté, pokud jde o přeshraniční vazby, Komise nejprve uvádí, že diskuse o cenách pořádané v jednom členském státě někdy také vyvolaly diskuse o cenovém navyšování v jiných členských státech. Například dohoda o navýšení cen sprchových koutů uzavřená německým specializovaným sdružením Arbeitskreis Duschabtrennungen (dále jen „ADA“) vyvolala v roce 2000 koordinaci cen v rakouském sdružení Arbeitskreis Sanitärindustrie (dále jen „ASI“). Podle žalobkyň byly dále tržní podmínky v různých členských státech propojeny. Například v Rakousku byly učiněny pokusy o přizpůsobení cen s cenami v Německu v roce 2001. Konečně dceřiné společnosti velkých podniků, které se podílely na kartelové dohodě a sídlily v Německu, sdělovaly informace nejen o cenách týkajících se členského státu, kde působilo vnitrostátní sdružení organizující schůzku, ale i cenách, které se týkaly jiných členských států (body 818 až 823 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

47 Kromě toho existence přeshraničních vazeb, jakož i centrální tarifikace v podnicích činných ve více členských státech je podle žalobkyň vysvětlena především důležitostí obchodních toků mezi členskými státy, jako je tomu v oblasti kohoutů a ostatních armatur. Tyto důležité obchodní toky údajně potvrzují, že provádění protisoutěžních dohod umožnilo vytvořit součinnost mezi dotčenými podniky (body 824 až 833 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

48 Zasedmé, pokud jde o centrální tarifikaci v podnicích, mezinárodní většina podílející se na konstatovaném protiprávním jednání aplikovala tarifní politiky, které byly centralizovány a kontrolovány sídlem každé skupiny. Sídla těchto mezinárodních podniků byla především pověřena

stanovit výchozí ceny i s cenovým rozpětím umožňujícím vnitrostátním dceřiným společnostem přizpůsobit své ceny s ohledem na informace, které měly k dispozici od svých konkurentů na vnitrostátní úrovni. Například v Hansgrohe byl strategický úřad tarifikace sídlící v Německu pověřen určením cen na základě zohlednění poznatků o trhu a informací získaných od jejích dceřiných společností v Evropské unii. Malí nezávislí výrobci, kteří se zúčastnili schůzek sdružení, byli podle žalobkyň ovlivněni výměnou informací o cenách, k níž tam docházelo (body 834 až 844 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

49 Zaosmé, pokud jde o objektivní vazby existující mezi třemi podskupinami výrobků, jedná se podle žalobkyň u každé podskupiny o výrobky zařízení a pevných součástí koupelen, které Hansgrohe definuje tak, že patří k „viditelným“ výrobkům v koupelnách. Objektivní vazby mezi těmito třemi podskupinami výrobků byly rovněž implicitně uznány, jelikož schůzky sdružení zahrnovaly dvě nebo tři podskupiny výrobků a výrobci měli společné zákazníky. Navíc dotčené podniky uznaly, že tyto tři podskupiny výrobků se doplňovaly, což potvrzuje existenci objektivních vazeb mezi nimi (body 845 a 846 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

50 Zadeváté, pokud jde o stabilitu mechanismu koordinace cen v čase Komise, poznamenává, že dotčené koluzní dohody pokračovaly, zachovávajíce stejný opakující se mechanismus, i po odchodu některých členů. V tomto ohledu Komise uvádí jako příklad, že Hansa v roce 1999 ukončila svou účast v italském sdružení Michelangelo, které se týkalo jak kohoutů a ostatních armatur, tak i sanitární keramiky, přičemž pokračovala v účasti ve sdružení Euroitalia, které se týkalo kohoutů a ostatních armatur a v menším rozsahu sanitární keramiky (body 801 a 847 odůvodnění napadeného rozhodnutí a poznámka pod čarou 1176 uvedeného rozhodnutí).

51 Zadesáté, pokud jde o účast, mobilitu a odpovědnosti výkonného personálu existuje několik příkladů zástupců, kteří přešli z jednoho podniku zúčastněného na konstatovaném protiprávním jednání do jiného nebo převzali odpovědnost pro několik členských států nebo se zúčastnili koluzních schůzek několika sdružení organizovaných v několika členských státech. Tyto faktory údajně potvrzují závěry Komise týkající se vícevýrobkového charakteru a širokého geografického rozsahu uvedeného protiprávního jednání. Například pan [V.] ze Sanitec se účastnil koluzních schůzek SFP v Nizozemsku, jakož i koluzních schůzek skupiny Vitreous China Group (dále jen „VCG“) v Belgii. To mu údajně umožnilo informovat ostatní konkurenty o diskusích v každém sdružení. Pan [D.] zastupoval Ideal Standard v ASI a zúčastnil se diskusí týkajících se nejen sanitární keramiky, ale i kohoutů a ostatních armatur (body 848 a 849 odůvodnění napadeného rozhodnutí a poznámky pod čarou 1177 až 1180 uvedeného rozhodnutí).

52 Zadruhé Komise zkoumá účast podniků dotčených napadeným rozhodnutím, včetně žalobkyň, na dotčeném jediném protiprávním jednání (bod 850 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

53 Zaprvé podle Komise skutečnosti prokazují, že žalobkyně, Grohe, Ideal Standard, Sanitec, Hansa, Villeroy & Boch, Duscholux a Duravit věděly o celkovém koluzním jednání, protože věděly nebo mohly rozumně předvídat, že se konstatované protiprávní jednání týkalo nejméně tří podskupin výrobků vzhledem k tomu, že byly členy nejméně jednoho koordinačního subjektu a také členy několika vícevýrobkových sdružení a byly zastoupeny minimálně ve třech členských státech a specializovaných sdruženích, jejichž prostřednictvím navázaly kontakty s ostatními podniky, které byly také v rámci zjištěného protiprávního jednání činné ve více členských státech (bod 852 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

54 Zadruhé, pokud jde zejména o žalobkyně, Grohe, Ideal Standard a Sanitec, všechny se zúčastnily prostřednictvím svých vnitrostátních dceřiných společností koluzních schůzek sdružení v dotčených šesti členských státech. Navíc se všechny zúčastnily koluzních schůzek minimálně jednoho koordinačního subjektu a často několika vícevýrobkových sdružení. Všechny se přímo podílely na konstatovaném protiprávním jednání v souvislosti s těmito třemi podskupinami výrobků, jichž se týkaly jejich činnosti. Komise uvádí, že žalobkyně byly členy IFS, ASI, jakož i SFP a Stichting

Verwarming en Sanitair (dále jen „SVS“), která sídlí v Nizozemsku. Tyto čtyři koordinační subjekty tak zahrnovaly tři podskupiny výrobků. Byly také členy vícevýrobkových sdružení Euroitalia, HCT a Amicale du sanitaire, které tak zahrnovaly minimálně dvě podskupiny výrobků (bod 853 odůvodnění napadeného rozhodnutí).

55 Dále je ve světle posouzení Komise, které uvedla v bodech 39 až 54 výše, třeba zjistit, zda správně dospěla k závěru, že dotčené praktiky představovaly jediné protiprávní jednání, což žalobkyně zpochybňují.

56 Úvodem je třeba zaprvé uvést, že, ačkoli žalobkyně v rámci jediného žalobního důvodu, který vznášejí na podporu projednávané žaloby, tvrdí, že se neúčastnily jediného protiprávního jednání, uvádějí, že nezpochybňují skutečnosti, které předtím připustily ve správním řízení, a také připouštějí, že porušily článek 101 SFEU a článek 53 Dohody o EHP. Za těchto podmínek je na základě skutkových okolností uvedených v napadeném rozhodnutí, které žalobkyně v rámci této žaloby nezpochybňují, třeba zjistit, zda Komise správně rozhodla, že se podílely na jediném protiprávním jednání zahrnujícím tři podskupiny výrobků a ne jen na dvou samostatných protiprávních jednáních týkajících se dvou podskupin výrobků, které vyrábějí a uvádějí na trh, tedy kohoutů a ostatních armatur a sprchových koutů.

57 Zadruhé je třeba zdůraznit, jak Komise v podstatě uznala ve svých vyjádřeních v odpovědi na ústní otázky položené Tribunálem na jednání, že nedisponuje žádným zvláštním prostorem pro uvážení k určení toho, zda protiprávní praktiky jsou, nebo nejsou součástí jediného protiprávního jednání. Tribunálu totiž přísluší provést úplný přezkum nejen dodržení pravidel použitelných na dotčené protiprávní jednání, ale i skutečností, které Komisi vedly k potvrzení nebo vyloučení kvalifikace uvedeného protiprávního jednání, jakou je v projednávaném případě označení za jediné protiprávní jednání.

58 V projednávané věci musí deset skutkových okolností, z nichž Komise vycházela a které jsou uvedeny v bodech 41 až 51 výše, jsou-li posuzovány jako celek, vést k závěru, zaprvé o existenci jediného protiprávního jednání a zadruhé o účasti žalobkyň na uvedeném protiprávním jednání.

59 Zaprvé, pokud jde o konstatování existence jediného protiprávního jednání, je na jedné straně třeba konstatovat, že Komise v podstatě odhalila společný plán sledovaný dotčenými podniky jako takový, jehož jediným cílem bylo umožnit výrobcům tří dotčených podskupin výrobků, které mají doplňující povahu ve vztahu k výrobě koupelen, koordinovat, v rámci téhož distribučního systému na třech úrovních, navyšování cen, které fakturovaly velkoobchodníkům, kteří byli jejich společnými zákazníky. Takové posouzení vyplývá ze zjištění provedených Komisí v bodě 793 odůvodnění, čtvrté odrážce napadeného rozhodnutí, částečně uvedeném v bodě 39 výše, v bodě 793 odůvodnění, třetí odrážce a v bodech 803 až 805 odůvodnění téhož rozhodnutí, částečně uvedených v bodě 43 výše. Toto posouzení je mimoto podpořeno analýzou Komise, podle níž účelem dotyčných protiprávních jednání bylo, jak žalobkyně uznaly nejen během správního řízení (viz bod odůvodnění 931 napadeného rozhodnutí a poznámka pod čarou 934 uvedeného rozhodnutí), ale i během jednání v odpovědi na otázky položené Tribunálem, prezentovat společný postoj vůči velkoobchodníkům, kteří disponovali velikou vyjednávací silou, vzhledem k nezbytnosti poskytnout jim, v témže ročním období, ceny, které by na ně byla uplatněny pro tyto tři podskupiny výrobků.

60 Na druhé straně Komise poukázala na několik doplňujících vazeb mezi dotčenými protiprávními jednáními, přičemž prokázala existenci společného plánu popsaného v předchozím bodě. Existují totiž objektivní indicie, že byl proveden společný plán spočívající v podstatě ve skutečnosti, že nejprve dotčená jednání byla provedena nezanedbatelnou a jednotnou skupinou podniků (viz body 796 a 797 odůvodnění napadeného rozhodnutí, uvedené v bodě 41 výše), jejichž činnost se týkala dvou ze tří podskupin výrobků (viz bod 801 odůvodnění uvedeného rozhodnutí, uvedený v bodě 42 výše) patřících do téhož odvětví činnosti, které byly doplňující (viz bod 845 odůvodnění napadeného rozhodnutí, uvedený v bodě 49 výše). Dále protisoutěžní postupy prováděné touto centrální skupinou

podniků probíhaly v několika koordinačních subjektech a společných vícevýrobkových sdruženích, měly společný cíl dosáhnout cenové navyšování, jak ročně, tak při příležitosti zvláštních událostí týkajících se jedné nebo více ze tří podskupin výrobků (viz body 810 až 813 odůvodnění napadeného rozhodnutí, uvedené v bodě 45 výše) a byly účastníky vnímány jako jednání, která musejí být koordinována pro to, aby byla cenová navýšení akceptována jejich společnými zákazníky (viz bod 813 odůvodnění napadeného rozhodnutí, uvedený v bodě 42 výše). Konečně, uvedené praktiky byly prováděny stejným způsobem a ve stejném čase (body 806 až 809 odůvodnění napadeného rozhodnutí, uvedené v bodě 44 výše) v některých případech prostřednictvím stejných zaměstnanců, kteří byli pověřeni jejich provedením pro několik podskupin výrobků na několika územích (viz body 848 a 849 odůvodnění napadeného rozhodnutí, uvedené v bodě 51 výše).

61 Zadruhé, pokud jde o účast žalobkyň na dotčeném jediném protiprávním jednání, Komise správně uvedla, že je třeba mít za to, že žalobkyně přinejmenším věděly o všech protiprávních praktikách týkajících se tří podskupin výrobků, takže musely být za uvedené jediné protiprávní jednání potrestány, jelikož byly spolu s ostatními podniky, které byly potrestány napadeným rozhodnutím, členy koordinačních subjektů a vícevýrobkových sdružení (viz bod 853 odůvodnění napadeného rozhodnutí, uvedený v bodě 54 výše).

62 Za těchto podmínek je třeba mít za to, že Komise správně dospěla k závěru o existenci jediného protiprávního jednání a účasti žalobkyň na uvedeném protiprávním jednání.

63 Právě ve světle úvah uvedených v bodech 59 až 62 výše je třeba postupně přezkoumat argumenty uvedené žalobkyněmi, které tvrdí na jedné straně, že některé skutkové okolnosti, které Komise nezohlednila, zpochybňují existenci jediného protiprávního jednání v projednávaném případě, a na druhé straně, že deset skutkových okolností, které zohlednila, neumožňuje konstatovat existenci jediného protiprávního jednání.

K argumentům žalobkyň týkajícím se skutkových okolností, které Komise nezohlednila v napadeném rozhodnutí

64 Žalobkyně vznáší čtyři hlavní argumenty uvádějící, že některé skutkové okolnosti, které Komise nevzala v úvahu, zpochybňují existenci jediného protiprávního jednání.

65 Komise tyto argumenty popírá.

66 Zaprvé žalobkyně poznamenávají, že se tyto tři podskupiny výrobků od sebe liší a spadají do odlišných trhů, jelikož nejsou zastupitelné.

67 V tomto ohledu je třeba zaprvé uvést, že skutečnost, na níž se účastníci shodnou, že tyto tři podskupiny výrobků spadají do odlišných trhů, nemůže vyloučit existenci jediného protiprávního jednání. Jak totiž vyplývá z judikatury uvedené v bodě 22 výše, konstatování existence jediného protiprávního jednání svou podstatou předpokládá, že se dotčená protisoutěžní jednání týkají odlišných výrobků a služeb nebo odlišných území. Zadruhé v projednávaném případě, jak Komise správně uvedla na jednání v odpovědi na otázky Tribunálu, skutečnost, že se dotčená protiprávní jednání týkají všech „viditelných“ výrobků, které mají doplňující povahu ve vztahu k výrobě koupelen, představuje objektivní indicii, že dotčené podniky měly zájem koordinovat své protiprávní postupy vůči společným zákazníkům. V tomto ohledu je třeba uvést, že žalobkyně neuvedly žádný argument směřující k napadení konstatování Komise, které se nachází především v bodě 805 odůvodnění napadeného rozhodnutí, podle kterého výrobci kohoutů a ostatních armatur koordinovali své protisoutěžní praktiky s cílem společně hájit své zájmy a „prezentovat společný postoj“ vůči velkoobchodníkům. Z těchto konstatování vyplývá, že argument žalobkyň v tomto ohledu musí být zamítnut jako neopodstatněný.

68 Zadruhé žalobkyně tvrdí, že žádný ze sedmnácti adresátů napadeného rozhodnutí nevyráběl a neobchodoval s výrobky patřícími do tří podskupin a že pouze pět z nich vykonávalo činnost týkající se dvou podskupin výrobků.

69 Na jedné straně je nejprve třeba v tomto ohledu zdůraznit, že Komise v napadeném rozhodnutí nedospěla k závěru, že sedmnáct podniků, které potrestala, bylo součástí jediného protiprávního jednání. Pokud šlo o některé podniky dotčené napadeným rozhodnutím, jakými jsou italské podniky Cisal Rubinetteria SpA, Mamoli Robinetteria SpA, Rubineterrie Teoerema SpA, RAF Rubinetteria SpA a Zucchetti Rubinetteria SpA, Komise se totiž v bodě 879 odůvodnění napadeného rozhodnutí domnívala, že nemohou být považovány za podílející se na jediném protiprávním jednání z důvodu skutečnosti, že neměla důkazy, že se účastnily diskusí týkajících se těchto tří podskupin výrobků mimo Itálii. Naproti tomu Komise v napadeném rozhodnutí prokázala, že centrální skupina podniků sestávající nejméně z pěti podniků, včetně žalobkyň, vyráběla výrobky spadající do dvou ze tří podskupin, a že uvedené podniky se v koordinačních subjektech a vícevýrobkových sdruženích podílely na protiprávních jednáních týkajících se tří a dvou podskupin výrobků, ve většině nebo ve všech dotčených šesti členských státech (viz body 792, 853 a 854 odůvodnění napadeného rozhodnutí). Účast této hlavní skupiny podniků v různých protiprávních jednáních tak naznačuje existenci společného plánu, i když ne všechny dotčené podniky vyráběly výrobky spadající do tří podskupin.

70 Na druhé straně je třeba rovněž zamítnout tvrzení žalobkyň, že Komise až na výjimečné okolnosti, které nejsou v daném případě dány, nemůže konstatovat jejich účast na jediném protiprávním jednání ve vztahu k těmto podskupinám výrobků, pokud uvedené výrobky nevyrábějí. Nejprve totiž toto tvrzení, které se týká otázky, zda se podnik, který nevyrábí sanitární keramiku, může podílet na protiprávním jednání zahrnujícím takové výrobky, totiž nemá vliv na otázku, zda jsou splněny podmínky existence jediného protiprávního jednání týkajícího se tří podskupin výrobků. Dále a každopádně, jak vyplývá z judikatury uvedené v bodě 25 výše, podnik může být odpovědný za protiprávní jednání, které se částečně vztahuje na výrobky, jež nevyrábí, pokud ví o všech protiprávních praktikách zamýšlených nebo uskutečňovaných ostatními účastníky kartelové dohody při sledování stejných cílů.

71 Zatřetí žalobkyně tvrdí, že těžiště protiprávního jednání bylo specifické pro každou ze tří podskupin výrobků. Ačkoliv se podle nich některá chování popsaná v napadeném rozhodnutí týkala více než jedné ze tří podskupin výrobků, skutečnost, že dotčené protiprávní jednání zahrnovalo několik uvedených podskupin, nebyla dostačující k tomu, aby mohlo být označeno za jediné protiprávní jednání. V tomto ohledu uvádějí dvě řady argumentů.

72 První řadou argumentů žalobkyně tvrdí, že roční koordinace cenového navyšování, jakož i výměna citlivých obchodních informací se převážně týkaly pouze jedné ze tří podskupin výrobků a zahrnovaly jen některé z dotčených šesti členských států.

73 Nejprve je třeba v tomto ohledu konstatovat, že ačkoli se, jak tvrdí žalobkyně, většina schůzek profesních sdružení týkala jediné podskupiny výrobků v jediném členském státě, nezpochybňuje to konstatování, podle kterého dotčené podniky koordinovaly své protisoutěžní praktiky pro každou ze tří podskupin výrobků.

74 Dále je třeba uvést, že, jak to uznávají žalobkyně ve svých písemnostech, ke koordinaci týkající se cenového navyšování tří podskupin výrobků docházelo v ASI a SFP, jakož i v IFS, přinejmenším příležitostně. Za těchto podmínek skutečnost, že vícevýrobková koordinace byla slabší, či dokonce neexistovala pro některé ze tří podskupin výrobků v ostatních dotčených členských státech, totiž v Belgii, Francii a Itálii, nic nemění na konstatování existence takové vícevýrobkové koordinace v Německu, Nizozemsku a Rakousku.

75 Navíc na rozdíl od toho, co tvrdí žalobkyně, skutečnost, že připustily, že protisoutěžní praktiky spojené se zvláštními událostmi, jako zavedení eura, zvýšení cen surovin nebo zavedení mýtného, spočívaly v koordinovaném cenovém navyšování, je důkazem o existenci doplňujících vazeb mezi protisoutěžními praktikami pro každou podskupinu výrobků, i když tyto praktiky byly pouze sekundární ve vztahu k pravidelným praktikám koordinace cenového navyšování. Totéž platí o praktikách výměny citlivých obchodních informací, které se, jak žalobkyně výslovně uznaly, týkaly více než jedné z těchto tří podskupin výrobků. Skutečnost, že tato jednání jsou sekundární ve vztahu k těm, která se týkají koordinace ročního cenového navyšování, nemá vliv na označení dotčených praktik za „jediné protiprávní jednání“.

76 Konečně, jak správně zdůrazňuje Komise ve svých podáních, skutečnost, že žalobkyně, jak je uvedeno v bodě 5 výše, podaly žádost o ochranu před pokutami v rámci oznámení o spolupráci z roku 2002 pro všechny výrobky v odvětví „Zařízení a pevných součástí koupelen“, představuje relevantní skutkovou okolnost pro účely konstatování existence jediného protiprávního jednání. Na rozdíl od toho, co tvrdily žalobkyně v odpovědi na otázky Tribunálu na jednání, taková okolnost může přinejmenším ukázat, že se domnívaly, že dotčené praktiky, na nichž se přímo podílely, které se týkaly kohoutů a ostatních armatur a sprchových koutů, byly mezi sebou propojeny a byly součástí jednoho a téhož protiprávního jednání.

77 První řada argumentů vznesených žalobkyněmi, uvedená v bodě 72 výše, musí být tudíž zamítnuta jako neopodstatněná.

78 Druhou skupinou argumentů žalobkyně tvrdí, že trvání protiprávních jednání bylo různé pro každou ze tří podskupin výrobků, jak v Belgii, tak v Německu, Francii a Itálii. Poznamenávají, že nemůže existovat jediné protiprávní jednání zahrnující tyto tři podskupiny výrobků, které začalo v roce 1994, protože v Německu začalo protiprávní jednání týkající se kohoutů a ostatních armatur až v roce 1998 a protiprávní jednání, které se týkalo sanitární keramiky, začalo až v roce 2000.

79 V této souvislosti je třeba uvést, že zaprvé Komise nijak neměla za to, že jediné protiprávní jednání bylo spácháno v souvislosti se třemi podskupinami výrobků ve všech členských státech, nejdříve od 12. října 1994 do 9. listopadu 2000, nýbrž se domnívala, že se jediné protiprávní jednání vyvíjelo a přizpůsobovalo během tohoto období působení v dotyčných členských státech. Takové konstatování vyplývá z článku 1 napadeného rozhodnutí, ve kterém Komise přesně uvedla období, během kterých – a území, na kterých – se potrestané podniky podílely na různých protiprávních praktikách týkajících se každé ze tří podskupin výrobků a které byly součástí jediného protiprávního jednání. Zadruhé skutečnost, že dotčené protiprávní praktiky začaly ve vztahu k členským státům a dotčeným podskupinám výrobků v různé dny, nemůže mít vliv na konstatování, že existovala mnohá věcná, zeměpisná a časová překrývání mezi protiprávními praktikami týkajícími se dotčených výrobků, což ostatně žalobkyně nezpochybňují. Pokud jde konkrétně o žalobkyně, lze tak uvést, že se, jak Komise konstatovala v tabulce D napadeného rozhodnutí, podílely na protiprávních jednáních v Belgii, Německu, Francii a Rakousku týkajících se dvou podskupin výrobků, které korespondovaly s jejich výrobní činností, po různě dlouhou dobu, přičemž však část doby trvání protiprávního jednání, mezi 16. říjnem 1992 a 15. červencem 2004, měly společnou.

80 Druhá řada argumentů žalobkyň, uvedená v bodě 78 výše, musí být tudíž zamítnuta jako neopodstatněná.

81 Začtvrté žalobkyně tvrdí, že samotná znalost, že může docházet k protisoutěžnímu jednání, v projednávaném případě v jedné ze tří podskupin výrobků, které zahrnují výrobky, jež dotyčné podniky nevyráběly, by neměla vést k rekvalifikaci dvou odlišných protiprávních jednání na jediné protiprávní jednání. Zvláště poznamenávají, že i kdyby při některých příležitostech mohly „tušit možnost roční koordinace cen také v odvětví sanitární keramiky“, nevěděly by o protiprávních jednáních, ke kterým docházelo ve specializovaných sdruženích zahrnujících uvedené výrobky.

82 V tomto ohledu je však třeba konstatovat, jak poznamenává Komise, že žalobkyně výslovně ve svých písemnostech uznávají, že koordinace cenového navyšování cen se uskutečnila ve dvou koordinačních subjektech, ke kterým patřili, totiž v ASI a SFP. Za těchto podmínek mohla Komise oprávněně vycházet z toho, že žalobkyně přinejmenším věděly o protisoutěžních praktikách prováděných v souvislosti se sanitární keramikou, kterou nevyráběly. Za těchto podmínek je v souladu s judikaturou uvedenou v bodech 24 až 26 výše, že Komise považovala žalobkyně za odpovědné za dotčené jediné protiprávní jednání.

83 Tento argument musí být tedy zamítnut jako neopodstatněný.

84 Ve světle všech konstatování učiněných v bodech 66 až 83 výše je třeba dospět k závěru, že žádný ze čtyř argumentů uvedených žalobkyněmi a týkajících se toho, co považují za objektivní indicie o existenci oddělených protiprávních jednání, bez ohledu na to, zda se vezmou v úvahu izolovaně nebo společně, nemůže vyvrátit závěr Komise, podle kterého existovalo jediné protiprávní jednání, na kterém se žalobkyně podílely. Všechny argumenty žalobkyň v tomto ohledu je proto třeba zamítnout jako neopodstatněné.

K argumentům žalobkyň týkajícím se skutkových okolností, které Komise nesprávně zohlednila v napadeném rozhodnutí

85 Žalobkyně tvrdí, že žádná z deseti indicií, které Komise vzala v napadeném rozhodnutí v úvahu a které jsou připomenuty v bodech 41 až 51 výše, neumožňuje dospět k závěru o existenci jediného protiprávního jednání.

86 Komise tuto argumentaci popírá.

87 Zaprvé žalobkyně tvrdí, že posouzení Komise, uvedené v bodě 797 odůvodnění napadeného rozhodnutí a připomenuté v bodě 41 výše, podle kterého existovala ústřední skupina podniků, neumožňuje vést k závěru o existenci jediného protiprávního jednání, jelikož žádná z nich nevyráběla výrobky spadající do tří podskupin a nepodílela se na kartelové dohodě v dotčených šesti členských státech.

88 V tomto ohledu stačí připomenout, jak bylo uvedeno v bodě 70 výše, že skutečnost, že všechny podniky, které byly potrestány v napadeném rozhodnutí, nevyráběly výrobky spadající do všech tří podskupin výrobků, a to ve všech dotčených členských státech, nevyvrací konstatování, že existovala omezená avšak jednotná skupina nejméně pěti podniků, které byly zapojeny do stejných praktik koordinace cenového navyšování vůči svým společným zákazníkům, týkajících se dvou ze tří podskupin výrobků a území, v rámci společných sdružení se sídlem na těchto územích. Tento faktor prokazuje, že alespoň pro část podniků potrestaných v napadeném rozhodnutí, byla provedená protiprávní jednání součástí celkového plánu představujícího jediné protiprávní jednání.

89 První argument žalobkyň tak musí být zamítnut jako neopodstatněný.

90 Zadruhé žalobkyně tvrdí, že posouzení Komise uvedené v bodě 798 napadeného rozhodnutí a připomenuté v bodě 42 výše, podle kterého se ústřední skupina podniků podílela na koluzních dohodách ve všech nebo části členských států a byla součástí koordinačního subjektu, je chybné. Podle nich totiž ze třinácti sdružení, která se uvádějí v napadeném rozhodnutí, pouze tři koordinační subjekty zahrnovaly tyto tři podskupiny výrobků a pouze tři další vícevýrobková sdružení mohla být považována za zahrnující dvě ze tří podskupin výrobků. Tyto subjekty a sdružení mimoto zahrnovaly četné podskupiny výrobků, jiné, než jsou tyto tři podskupiny výrobků.

91 Nejprve je třeba uvést, že, i kdyby bylo prokázáno, jak tvrdí žalobkyně, že existovaly jen tři koordinační subjekty a tři vícevýrobková sdružení, a nikoli osm sdružení zahrnujících alespoň dvě ze tří podskupin výrobků, jak uvedla Komise v bodě 796 odůvodnění, druhé odrážce napadeného rozhodnutí, nevyvrátilo by to konstatování, že dotčené protiprávní praktiky byly provedeny a koordinovány přinejmenším zčásti v rámci stejných profesních sdružení.

92 Jak dále uvádějí žalobkyně, skutečnost, že některé z těchto koordinačních subjektů a vícevýrobkových sdružení zahrnovaly také podskupiny výrobků, které nebyly předmětem napadeného rozhodnutí, nezpochybňuje konstatování, že tyto subjekty a sdružení koordinovaly protisoutěžní jednání několika ze tří podskupin výrobků, které jsou dotčeny uvedeným rozhodnutím.

93 Konečně argument žalobkyň, podle kterého z písemností nacházejících se ve spise Komise nevyplývá, že se podniky, které byly součástí specializovaných sdružení, zajímaly o jiné podskupiny výrobků než o podskupiny výrobků, kterých se schůzka hlavně týkala, je vyvrácen skutkovými zjištěními. V tomto ohledu je třeba na jedné straně konstatovat, že žalobkyně neuvedly žádný zvláštní argument směřující k vyvrácení například konstatování Komise nacházejícího se v bodě 801 odůvodnění napadeného rozhodnutí, podle kterého v Německu členové ADA, kteří obchodovali se sprchovými kouty, poskytli členům AGSI, kteří obchodovali s kohouty a ostatními armaturami, informace o svém záměru zvýšit ceny při příležitosti zavedení eura. Tvrzení uvedené žalobkyněmi, podle kterého takové poskytnutí informací není v projednávaném případě relevantní, neboť se týká poskytnutí informací u příležitosti zvláštní události, je třeba zamítnout jako neopodstatněné. Takové tvrzení totiž nevyvrací konstatování, že mezi sdruženími, která se týkají různých podskupin výrobků, docházelo k poskytování informací. Na druhé straně je třeba uvést, že žalobkyně nezpochybňují konstatování Komise uvedené jinde, například v bodě 800 odůvodnění napadeného rozhodnutí, z nichž vyplývá, že členové Euroitalia se zúčastnili diskusí týkajících se především kohoutů a ostatních armatur, ale také se doplňkově informovali o sanitární keramice.

94 Druhý argument žalobkyň je proto třeba zamítnout jako neopodstatněný.

95 Zatřetí, pokud jde o posouzení Komise, uvedené v bodě 803 odůvodnění napadeného rozhodnutí a připomenuté v bodě 43 výše, o existenci struktury a společných způsobů distribuce, žalobkyně uvádějí, že nezpochybňují existenci společné báze zákazníků a společného systému distribuce na třech úrovních. Naproti tomu se domnívají, že takové faktory nejsou relevantní pro prokázání existence jediného protiprávního jednání, neboť tři podskupiny výrobků jsou oddělené a velkoobchodníci kupují mnohé jiné výrobky než výrobky, které jsou předmětem napadeného rozhodnutí.

96 V tomto ohledu je třeba uvést, že na rozdíl od toho, co tvrdí žalobkyně a jak bylo konstatováno v bodě 60 výše, skutečnost, že výrobci výrobků patřících do tří podskupin, kterým je určeno napadené rozhodnutí, mají společné zákazníky, totiž velkoobchodníky s koupelnami, vysvětluje, proč měly všechny podniky zájem koordinovat své cenové navyšování pro zařízení a pevné součástí koupelen.

97 Mimoto argumenty žalobkyň poskytnuté v odpovědi na otázky Tribunálu na jednání, podle nichž kalendář cenového navyšování vyplýval z objektivního faktoru, totiž že velkoobchodníci museli stanovit svůj cenový sazebník pro následující rok, že velkoobchodníci nikdy nebránili cenovému navyšování, které každopádně přenesli na své vlastní zákazníky, nebo že nakupovali větší portfolio podskupin výrobků nežli pouze tři podskupiny výrobků, kterých se týká napadené rozhodnutí, nevyvrací analýzu připomenutou v předchozím bodě, podle níž se výrobci, jejichž činnost patřila do tří podskupin výrobků, domnívali, že je v jejich zájmu koordinovat své chování v rámci ročního zvyšování cen, které účtovali svým společným zákazníkům.

98 Třetí argument žalobkyň tedy musí být zamítnut jako neopodstatněný.

99 Začtvrté, pokud jde o strukturu a mechanismy společné protisoutěžním praktikám, které jsou uvedeny v bodě 806 odůvodnění napadeného rozhodnutí a jehož obsah je připomenut v bodě 44 výše, žalobkyně se domnívají, že posouzení Komise, podle kterého si byly podobné, je v rozporu se skutečností, že se data protisoutěžních praktik lišila pro tři podskupiny výrobků a dotčené členské státy. Kromě toho tyto podobnosti údajně vyplývaly z téhož systému distribuce na třech úrovních, který vedl výrobce zařízení a pevných součástí koupelen k tomu, aby oznamovali své cenové navyšování ve stejných ročních obdobích a ve formě procentního podílu ceny.

100 V tomto ohledu je na jedné straně třeba uvést, podobně jako poznamenává Komise ve svých písemnostech, že i když je pravda, že období, během nichž k protisoutěžním praktikám docházelo, byla odlišná pro podskupiny výrobků a dotčená území, nic to nemění na tom, že je nesporné, že extrémně podobné protisoutěžní praktiky byly, pokud jde o roční cenové navyšování, prováděny pro každou ze tří podskupin výrobků v každém členském státě, a to nepřetržitě mezi 16. říjnem 1992 a 9. listopadem 2004.

101 Na druhé straně tvrzení žalobkyň, podle kterých byl systém distribuce na třech úrovních důvodem, proč protisoutěžní praktiky byly podobné, nesměřují k zamítnutí, ale k potvrzení konstatování, že výrobci, jejichž činnost patřila do tří podskupin výrobků, měli společný zájem na koordinaci svých postupů cenového navyšování.

102 Proto je třeba čtvrtý argument žalobkyň zamítnout jako neopodstatněný.

103 Zapáté, pokud jde o posouzení Komise uvedené v bodě 810 odůvodnění napadeného rozhodnutí a připomenuté v bodě 45 výše, žalobkyně tvrdí, že podobnost protiprávních jednání spojených se zvláštními událostmi není relevantní, jelikož tato jednání byla jen sekundární, nikdy se netýkala šesti členských států dotčených napadeným rozhodnutím a ne vždy zahrnovala tyto tři podskupiny výrobků.

104 V tomto ohledu je zaprvé třeba uvést, že žalobkyně nezpochybňují posouzení Komise nacházející se především v bodě 811 odůvodnění napadeného rozhodnutí, podle kterých výrobci koordinovali své ceny v roce 2004 v pěti členských státech po zvýšení ceny surovin. Zadruhé žalobkyně rovněž nezpochybňují konstatování, uvedené příkladmo Komisí v poznámce pod čarou 1104 napadeného rozhodnutí, o výměně informací týkajících se prodejů sprchových koutů a kohoutů a ostatních armatur, ke které došlo během schůzky konané dne 17. ledna 2003 mezi výrobci sanitární keramiky. Tato konstatování Komise proto spíše potvrzují, a nikoli vylučují, že přinejmenším v letech 2003 a 2004 existovala koordinace dotčených podniků v různých členských státech, která se týkala tří dotčených podskupin výrobků, včetně koordinace u příležitosti zvláštních událostí.

105 Pátý argument žalobkyň je tedy třeba zamítnout jako neopodstatněný.

106 Zašesté žalobkyně tvrdí, že posouzení Komise, pokud jde o přeshraniční vazby mezi dotčenými protiprávními praktikami, uvedenými v bodě 818 odůvodnění napadeného rozhodnutí a připomenutými v bodě 46 výše, nejsou relevantní pro zjištění rozsahu protiprávního jednání týkajícího se tří podskupin výrobků.

107 V tomto ohledu je třeba konstatovat, jak správně tvrdí žalobkyně, že existence přeshraničních vazeb mezi dotčenými protiprávními praktikami sama o sobě neumožňuje prokázat, že konstatované protiprávní jednání zahrnovalo tři podskupiny výrobků. Naproti tomu se existence těchto přeshraničních vazeb zdá potvrzovat, že bylo nezbytné, aby dotčené protiprávní praktiky byly provedeny koordinovaně v různých členských státech, ve kterých výrobci vykonávali činnost, která patřila do těchto tří podskupin výrobků.

108 Proto je třeba zaprvé uvést, že ačkoli existence přeshraničních vazeb sama o sobě nepředstavuje objektivní indicii o existenci celkového plánu, přesto má v projednávaném případě, ve světle dalších objektivních skutečností uvedených Komisí, tendenci prokazovat, že provedení dotčených protiprávních praktik muselo být územně koordinované. Zadruhé a každopádně takový faktor nevyvrací zjištění učiněná Komisí za účelem konstatování existence celkového plánu.

109 Za těchto podmínek tedy musí být šestý argument žalobkyň zamítnut jako neopodstatněný.

110 Zasedmé, pokud jde o posouzení Komise, uvedené v bodech 818 a 824 odůvodnění napadeného rozhodnutí a připomenuté v bodě 48 výše o existenci na jedné straně obchodního toku mezi členskými státy a na druhé straně centrálních tarifikací v nadnárodních podnicích, žalobkyně se domnívají, že tato posouzení nemají význam pro analýzu existence protiprávního jednání týkajícího se více výrobků.

111 Je třeba konstatovat, jak správně tvrdí žalobkyně, že žádný z obou faktorů uvedených v předchozím bodě sám o sobě nestačí k tomu, aby se spíše dospělo k závěru o existenci jediného protiprávního jednání nežli o existenci oddělených protiprávních jednání.

112 Na jedné straně je však pravda, že centrální tarifikace umožňovala velkým nadnárodním podnikům činným v jedné nebo několika podskupinách výrobků, které byly zastoupeny v mezinárodních sdruženích (včetně ASI, IFS, Michelangelo nebo SFP), zohlednit informace získané během schůzek vícevýrobkových sdružení pro určování svých cen na centrální úrovni pro všechny zeměpisné zóny a pro všechny podskupiny výrobků, kterých se týkala jejich výrobní činnost. Na druhé straně je rovněž pravda, že existence obchodního toku mezi členskými státy ukazuje, že dotčené protiprávní praktiky měly zeměpisný rozměr pokrývající několik států.

113 Proto se zdají oba faktory zkoumané v předchozím bodě ve světle indicií uvedených Komisí a uvedených v bodech 41 až 45 výše potvrzovat, že dotčené podniky měly zájem na koordinaci svého cenového navyšování. Kromě toho je třeba v každém případě konstatovat, že tyto dva faktory nemohou vyvrátit ostatní posouzení Komise, z nichž tato vycházela při přijetí závěru o existenci jediného protiprávního jednání.

114 Proto je třeba sedmý argument žalobkyň zamítnout jako neopodstatněný.

115 Zaosmé, pokud jde o posouzení Komise týkající se objektivních vazeb mezi třemi podskupinami výrobků, uvedené v bodě 845 odůvodnění napadeného rozhodnutí a připomenuté v bodě 49 výše, žalobkyně tvrdí, že skutečnost, že jsou všechny považovány za podskupiny „viditelných“ výrobků, nemá vliv na kvalifikaci jako jediné protiprávní jednání. Mnohé jiné podskupiny „viditelných“ koupelnových výrobků nežli ty, kterých se týká napadené rozhodnutí, údajně nebyly předmětem koluzních praktik. Navíc výraz „viditelné výrobky“ nemá ekonomicky identifikovatelný význam.

116 V tomto ohledu je třeba připomenout, jak již bylo uvedeno v bodě 96 výše, že konstatování, že tyto tři podskupiny výrobků jsou prodávány stejným zákazníkům v rámci téhož okruhu distribuce, představuje relevantní faktor pro posouzení existence vazeb vzájemného doplnění mezi dotčenými protisoutěžními praktikami. Jak bylo uvedeno v bodě 97 výše, skutečnost, že se napadené rozhodnutí týká pouze části „viditelných“ koupelnových „výrobků“, jakými jsou kohouty a ostatní armatury, sprchové kouty a sanitární keramika, nemá vliv na závěr, že alespoň pro tyto tři podskupiny výrobků existovaly objektivní vazby vzájemného doplnění svědčící o tom, že dotčené podniky koordinovaly jimi prováděné cenové navyšování.

117 Osmý argument žalobkyň tudíž musí být zamítnut jako neopodstatněný.

118 Zadeváté žalobkyně tvrdí, že osmá a devátá skutečnost, které jsou uvedeny v bodech 847 a 848 odůvodnění napadeného rozhodnutí a připomenuty v bodech 50 a 51 výše, neumožňují dospět k závěru o existenci jediného protiprávního jednání.

119 V tomto ohledu je zaprvé třeba konstatovat stran posouzení stability mechanismu časové koordinace uvedeného v bodě 847 odůvodnění napadeného rozhodnutí a připomenutého v bodě 50 výše, že jak správně tvrdí žalobkyně, skutečnost, že se koluzní dohody v průběhu času zachovaly navzdory tomu, že některé podniky ukončily svou účast na uvedených dohodách, sama o sobě neumožňuje prokázat, že dotčené protiprávní praktiky představovaly spíše jediné protiprávní jednání než oddělená protiprávní jednání.

120 Tato skutečnost však v projednávaném případě při zohlednění ostatních zjištění učiněných Komisí potvrzuje existenci celkového plánu v odvětví koupelen, jehož cílem bylo narušit hospodářskou soutěž a který přetrval nezávisle na okolnosti, že některé podniky ukončily svou účast na uvedeném jediném protiprávním jednání.

121 Zadruhé, pokud jde o skutečnost, uvedenou v bodě 848 odůvodnění napadeného rozhodnutí a připomenutou v bodě 52 výše, že mnozí zaměstnanci změnili podniky, přičemž zůstali v témže odvětví činnosti, že vykonávali své profesní činnosti ve vztahu k více podskupinám výrobků a že zastupovali své podniky ve více sdruženích, v jejichž rámci docházelo k protiprávním praktikám, je třeba uvést, že faktor, podle kterého zaměstnanci změnili podniky a přitom zůstali v témže odvětví činnosti, sám o sobě neprokazuje, že by dotčené praktiky představovaly jediné protiprávní jednání, a nikoli oddělená protiprávní jednání.

122 Tento faktor však spolu se skutečností, že stejní zaměstnanci prováděli protiprávní praktiky týkající se více podskupin výrobků v rámci několika sdružení, v nichž docházelo k protiprávním činnostem, zjevně prokazuje, ve světle ostatních skutečností uvedených Komisí a zkoumaných výše, že podmínky pro provedení celkového plánu narušit hospodářskou soutěž v celém odvětví zařízení a pevných součástí koupelen tím byly zjednodušeny.

123 Žádný z obou faktorů uvedených v bodě 118 výše každopádně nemůže vyvrátit konstatování jediného protiprávního jednání zjištěného Komisí.

124 Za těchto podmínek musí být devátý argument žalobkyň zamítnut jako neopodstatněný.

125 Z analýzy uvedené v bodech 87 až 124 výše tak vyplývá, že se Komise nedopustila nesprávného posouzení, když ve světle skutkových okolností posuzovaných jako celek dospěla k závěru, že dotčené protiprávní praktiky byly součástí jediného protiprávního jednání.

126 Za těchto podmínek musí být jediný žalobní důvod vznesený žalobkyněmi, a tudíž projednávaná žaloba zamítnuty jako neopodstatněné.

K nákladům řízení

127 Podle čl. 87 odst. 2 jednacího řádu Tribunálu se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise požadovala náhradu nákladů řízení a žalobkyně neměly ve věci úspěch, je důvodné posledně uvedeným uložit náhradu nákladů řízení.

Z těchto důvodů

TRIBUNÁL (čtvrtý senát)

rozhodl takto:

1) Žaloba se zamítá.

2) Společnosti Masco Corp., Hansgrohe AG, Hansgrohe Deutschland Vertriebs GmbH, Hansgrohe Handelsgesellschaft mbH, Hansgrohe SA/NV, Hansgrohe BV, Hansgrohe SARL, Hansgrohe SRL, Hüppe GmbH, Hüppe Ges.mbH, Hüppe Belgium SA a Hüppe BV ponesou vlastní náklady řízení a nahradí náklady řízení vynaložené Evropskou komisí.

Pelikánová Jürimäe Van der Woude

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 16. září 2013.

Podpisy.

Obsah

Skutečnosti předcházející sporu 2

Řízení a návrhová žádání účastníků řízení 3

Právní otázky 4

K první vytýkané skutečnosti, vycházející z pochybení při určení podmínek existence jediného protiprávního jednání a účasti podniků na takovém protiprávním jednání 4

K druhé vytýkané skutečnosti, vycházející z pochybení při posouzení skutkových okolností, které vedly k označení za jediné protiprávní jednání a ke konstatování účasti žalobkyň na uvedeném protiprávním jednání 6

K argumentům žalobkyň týkajícím se skutkových okolností, které Komise nezohlednila v napadeném rozhodnutí 11

K argumentům žalobkyň týkajícím se skutkových okolností, které Komise nesprávně zohlednila v napadeném rozhodnutí 14

K nákladům řízení 18